

Václav Čeřovský

(* 1926 † 2021)

Václav Čeřovský sa narodil na Trutnovsku v dedinke Bernartice. Už od mladých čias bojoval proti zlu a pomáhal vo svojom okolí. Na Slovensku bojoval najprv ako účastník Slovenského národného povstania proti nacistom a neskôr aj proti banderovcom. Jeho boj pokračoval aj v čase, keď Československo ovládala komunistická mašinéria. Kresťanské presvedčenie, ale aj prvé skúsenosti so súdruhmi mu nedovolili vstúpiť do strany. „Za odmenu“ bol vyhodený z vysokoškolských štúdií. Pri stavbe priehrady Slapy pokračoval v odpore proti režimu, pričom so svojimi spolužiakmi vydávali protištátne letáky. Ich činnosť odhalila ŠtB, a tak sa Václav rozhodol opustiť krajinu. Z jeho pomocníka sa však vyklúľ agent a skončil vo väzení ako vlastizradca. Práve tu mu svedomie velilo pomáhať. Vďaka jeho pomoci dostali najesť väzni v tábore v Horním Slavkově. Pomoc sa mu vrátila, keď ho poslali do uránových baní na Jáchymovsku. V roku 1964 pánovi Čeřovskému nakoniec trest vynulovali, stratené roky mu však už nikto nevráti.

 podcast

 príbeh

Aktivita 1: Ved' pomáhať sa má...

Cieľová skupina:

študenti strednej školy

Časová dotácia:

3 vyučovacie hodiny

Téma:

príbehy 20. storočia, hodnoty, pomoc iným, sociálny systém, občianstvo

Cieľ:

Poukázať na pozitívny vplyv jednotlivcov na ostatných. Poznať problémy vo svojom okolí. Vzbudiť u žiakov pocit občianstva a spolupatričnosti. Podnietiť u žiakov proaktívny prístup k problémom v okolí.

Pomôcky:

tabuľa, papiere, nástenka, polystyrén, nôž/vyrezávač, farby

Postup:

1. časť: Pomôcť sa dá vždy (15 minút)

- Žiaci sa v rozprávaní pána Čeřovského snažia nájsť formy jeho pomoci ostatným. Spolu ich pomenujú a napíšu na tabuľu.
- Otázka: Ako ste vy naposledy niekomu pomohli?
- Žiaci si napíšu odpovede na papieriky, vhodia ich do pripraveného košíka a učiteľ ich potom prečíta.
- To isté sa zopakuje pri otázke: Zamyslíte sa, ako vám naposledy niekto pomohol.

2. časť: Stačí sa obzrieť navôkol (60 minút)

- Otázka pre žiakov: Poznáte vo svojom okolí niekoho, kto by potreboval vašu pomoc a bol by rád, ak by ste mu pomohli?
- Mená napíšu na papieriky a prilepia ich na pripravenú nástenku. Učiteľ číta jednotlivé mená a žiak, ktorý dané meno nalepil na tabuľu, zdôvodní, prečo ho tam dal.
- Aké organizácie vo vašom okolí pomáhajú ľuďom? Žiaci postupne menujú jednotlivé organizácie, učiteľ nalepí na tabuľu papieriky s ich názvami.
- Následne rozdelí žiakov do maximálne šiestich skupín. Každá skupina nájde o pridelenej organizácii informácie, vytvorí jej logo a pripraví scénu, ktorou ukážu, akou pomocou sa daná organizácia zaoberá.
- Žiaci zdramatizujú činnosť jednotlivých organizácií a ostatní hádajú, čím sa tá ktorá organizácia zaoberá. Následne ju celú predstavia aj s logom.

3. časť: Prejdime od slov ku skutkom (60 minút)

- Žiaci si z ponúkaných organizácií či prípadov ľudí vyberú, ktorým pomôžu.
- Ich úlohou bude, aby do konca školského roka pomohli aspoň desaťkrát. Závisí od potrieb organizácie či konkrétneho človeka, či budú pomáhať na jednom mieste pravidelne desaťkrát alebo pôjde o desať jednorazových úloh na rôznych miestach.
- Po piatich mesiacoch sa žiaci stretnú a každý odprezentuje svoju dovtedajšiu činnosť.

Reflexia:

Žiaci postupne diskutujú na otázky: Aký ste mali pocit z pomoci? Ako na vás reagovali organizácie či jednotliví ľudia, keď ste im navrhli svoju pomoc? Budete pomáhať aj naďalej? Pozorovali ste, že vaša pomoc priniesla zlepšenie v danej oblasti?

Aktivita 2: Leták

Cieľová skupina:

žiaci 9. ročníka základnej školy

Časová dotácia:

8 vyučovacích hodín + 2 hodiny pre dvojicu v teréne

Téma:

príbehy 20. a 21. storočia, komunizmus, ilustrácie

Cieľ:

Popularizovať históriu medzi širokú verejnosť. Oboznámiť žiakov s historickým vývojom Slovenska. Ukázať žiakom prepojenosť historických udalostí s každodenným životom ľudí. Rozvoj IT zručností.

Pomôcky:

biely a farebný baliaci papier, nožnice, lepidlo, farbičky, počítač, tlačiareň

Postup:

1. časť: Udalosti dejín (2 vyučovacie hodiny)

- Žiaci si po prečítaní príbehu pána Čerovského vytvoria časovú os jeho životných udalostí na dlhý biely papier.
- Na iný farebný papier zostroja časovú os dôležitých udalostí dejín Slovenska od roku narodenia až po rok smrti pána Václava. K jednotlivým udalostiam prikreslia nejaké symboly či tváre osobností. Udalostí nech je najmenej osemnásť.
- Je dôležité, aby sa pri preložení oboch roliek cez seba jednotlivé rovnaké roky navzájom prekrývali a žiaci tak videli osud jednotlivca v slede dejinných udalostí. Časová os nech je čo najväčšia v rámci možností triedy.

2. časť: Ilustrátori (3 vyučovacie hodiny)

- Učiteľ rozdelí žiakov do dvojíc. Každá z nich si vyberie jednu historickú udalosť. Naštudujú si o nej najdôležitejšie informácie. Prostredníctvom im známeho programu vytvoria obojstranný leták o danej udalosti.
- Učiteľ vysvetlí, že letáky budú distribuované verejnosti, takže majú byť čo najpútavejšie.
- Na druhú stranu plagátu umiestnia aj mailovú adresu poznatehistoriu@... spolu s výzvou, aby im občania posielali zážitky z obdobia, ktorého sa udalosť na plagáte týka. Môže ísť o ich vlastné zážitky alebo zážitky ich blízkych, prípadne také, o ktorých sa iba dopyčuli.
- Prostredníctvom správcu školského serveru si vytvoria spomenutú mailovú adresu.
- Po vytvorení letákov ich každá skupina vytlačí v dostatočnom počte. Po jednom z letákov si pripnú k udalosti, ktorej sa týka.

3. časť: V uliciach (3 vyučovacie hodiny)

- Žiaci vyjdú do ulíc a rozdávať letáky. Každý deň pôjde iná dvojica s inou udalosťou.
- Musia si dať záležať na tom, s akými slovami budú ľuďom letáky podávať. Cieľom je dosiahnuť, aby sa letáky nestali len ďalšími z mnohých, ale aby im ľudia naozaj venovali pozornosť a prečítali si ich.

Reflexia:

Žiaci diskutujú na nasledujúce otázky: Ako ste boli prijímaní pri distribúcii letákov? Ako ste sa v uliciach cítili? Spolu si pozrú mailovú adresu, či v nej majú nejaké reakcie. Ak áno, vytlačia si ich a pripnú na plagát z časovej osi, ktorý súvisí s danými spomienkami.